

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokoјence.

O volitvi javnega uradništva.

Zadnjič smo objavili v prevodu zanimivi referat podkancelarja Švicarske zvezne republike dr. O. Leingruberja, ki je poročal na V. mednarodnem kongresu za upravne vede, ki se je vršil to poletje na Dunaju. Iz tega poročila o uslužbenem pravu osebja javne uprave in javnih zavodov (glej štev. 16 našega lista od 15. avgusta 1933.) je bilo razvidno stališče tega odličnega strokovnjaka na polju upravnih ved o pravicah in dolžnostih javnega uradnika. Iz istega referata objavljamo danes nov odlomek, v katerem razpravlja ta švicarski strokovnjak o »prednostih in škodljivosti volitve uradnikov za določeno poslovno dobo oziroma do smrti«.

Predvsem moramo pripomniti, da v Švici javno uradništvo volijo, enako kakor to velja za nekatere panoge javne uprave in sodne službe tudi na Angleškem in v Sev. Ameriki, deloma tudi v drugih državah. Kjer torej govori pisec v tem poročilu o voljenih uradnikih, misli poročevalec vselej na razmere v domači zemlji, torej v Švicarski republiki.

»Zdi se da dosmrtna izvolitev uradnika napram izvolitvi za določeno poslovno dobo ali pa izvolitvi na nedoločen čas z upravnega stališča skoro dosledno povzroča škodo, ki se pa za uslužbenca spremeni v korist. Seveda se v teku razvoja spreminja sodba o tem v vsaki deželi. Ponemod so vsi odločno zoper tako dosmrtno volitev uradnikov, v drugih državah pa spet v dosmrtnem trajanju službenega razmerja, ki je v ustavi ali z zakonom določeno, vidijo potrebna jamstva za dober tek državnega ustroja. Drugod spet, kakor na primer na Francoskem, nočejo upravna oblastva nič vedeti niti o dosmrtni izvolitvi, niti o izvolitvi za določeno službeno dobo, ker upravi baje najbolj prija možnost, da sme uradnika pod določenimi pogoji vsak čas takoj odpustiti.

Če je bil uradnik izvoljen za neomejen čas, to je do smrti, se ga mo-

re uprava večinoma samo tedaj iznebiti, če je zagrešil hude službene prestopke ali pa če postojе drugi razlogi, utemeljeni v zakonodaji dotične države. V mnogih drugih primerih pa, kjer bi bila odpustitev državnega uslužbenca s stališča javne uprave priporočljiva, je službeno razmerje nemogoče prekiniti. Sploh pri dosmrtni izvolitvi uradnikov le premnogokrat pristojna pravica do razveze službenega razmerja enostransko le uradnikom. V tem pogledu ima torej uprava dosti manj pravic kot uslužbenec. Nikakor tudi ni mogoče oporekati, da nosi ustanovitev dosmrtnega uradniškega razmerja v sebi stalno kal za birokratizacijo uprave, to pa v škodo javnosti, kateri naj uprava vendar koristi.

Za upravo je dosmrtna izvolitev uradnikov zlasti tam nezadovoljiva, kjer voli parlament vlado za nedoločen čas. Taka različnost glede trajanja in sigurnosti namestitve lahko v takih državah vodi do tega, da krog višjega uradništva dobi napram menjajočim se predstavnikom izvršne oblasti neko preveliko važnost in vpliv, ki nista v korist države. Na drugi strani je pa treba tudi priznati, da dosmrtna izvolitev uradništva mnogo bolj ustreza popolnejši kontinuiteti uradovanja, kakor pa volitev za določeno poslovno dobo ali pa za nedoločen čas. Tudi omogoča dosmrtno nastavljanje uradništva čim izdatnejše izrabljanje izkušenj, pridobljenih v službi. Teh nekaj prednosti zakonite dosmrtno veljavnosti uradniškega razmerja pa ne smemo precenjevati, ker tudi izvolitev za poslovno določeno dobo v tem pogledu nudi skoro popolnoma ista jamstva.

Izvolitev uradnika za nedoločen čas, pri čemur so možnosti odpusta urejene z zakonom, je v mnogih oziroma skoro popolnoma enaka dosmrtni izvolitvi. Zato so tudi koristi in škodljivost obeh vrst približno enake.

(Nadaljevanje prih.)

Stanovsko pravo in organizacija.

Dunajski uradniški list »Reichsverband der öffentlichen Angestellten« je v članku pod prednjim naslovom orisal stališče velike avstrijske uradniške organizacije enakega imena o novi ustavni in upravni ureditvi Avstrijske republike z ozirom na državno uslužbenstvo. Ker članek avstrijske uradniške razmere osvetljuje z manj znanih strani, ga podajamo v naslednjem:

»Že delj časa se najživahneje razpravlja o temeljnih vprašanjih ustavnega življenja, pri čemer igra glavno vlogo vprašanje preosnovanja na stanovski podlagi in sprememba sedanjega zveznega sveta (t. j. državnega zbora — poslanske zbornice) v stanovsko zbornico.

Misel sama ni nova. V Nemčiji na primer je misel zgraditve države na temelju celokupnosti prodrla že v letu 1848. Poklicno stanovska misel je stopila v ospredje in sicer zaradi spoznanja, da je poklic najmočnejši znak socialne razčlenitve naroda. Če danes govorimo o preosnovi uprave v smislu stanovskega zastopstva, izvira to pač poglavito iz tega, da vsi zaradi splošne nezadovoljnosti s parlamentarizmom v današnji obliki in zaradi občnega ogorčenja nad strankarskim gospodarstvom smatrajo poklicno stanovsko razčlenitev prebivalstva kot prehod iz krize, v kateri se nahaja naše politično in gospodarsko življenje. Namesto strank, od katerih so se nekatere pokazale popolnoma nesposobne in nepotrebne,

naj stopijo poklicne skupine, kamor naj se množice ljudstva včlanijo v obliki, ki bo dovoljevala, da se s sodelovanjem pripadnikov vseh poklicev po njihovih poklicnih zvezah onemogoči razredni boj in se s tem doseže socialno zadovoljiva rešitev.

Seveda je sestava stanovskega sveta — stanovske zbornice — največje važnosti in je z našega stališča treba zahtevati jamstva, da bodo koristi javnih uslužbencev v ti zbornici našle zastopstvo, ki bo ustrezalo važnosti poklicnega uradništva. To bo pa možno le, če bo javno uslužbenstvo trdo povezano v enotni in edinstveni organizaciji. Na žalost mnogi pogrešajo še vedno potrebne uvidevnosti, dasi so organizacijsko misel, ki je izrastla iz življenja kot nekaj naravnost po naravi potrebnega, in nujnega, izkušeni voditelji javnih nameščencev že dolga leta s pisano in govorjeno besedo vedno iznova poudarjali.

Strankarsko politična raztrganost in pomanjkanje čuta za to, kar potrebuje uradništvo, sta povzročila da javni uslužbenci še danes, ko imajo skoro vsi poklicni sloji, delavci in kmetje, trgovci, industrijci, obrtniki itd. svoje zbornice, še vedno nimajo tistega zakonskega osrednjega zastopstva, ki bi ustrezalo pomembnosti našega stanu in našim koristim. Prav obratno kot pripadniki drugih poklicnih stanov, ki kažejo tolikanj organizacijskega smisla in požrtvovalnosti, so ravno uradniki,

ki svojih interesov nikakor ne znajo pravilno oceniti, navajeni prav tam varčevati in stoje ob strani, kjer je to popolnoma napačno. Ravno zdaj v ne-normalnih razmerah, ko je vse iz tira, v času, ko se poklicno uradništvo ponižuje in ko vlada v širokih krogih proti njemu hudo nasprotstvo, ki je sicer v bistvu nepojasnjivo, ravno zdaj je enotnost in sklenjenost uradništva potrebnejša nego kdajkoli. Danes bi morali vsi javni uslužbenci gojiti eno samo misel, imeti samo en cilj: najtesnejša strnitev na stanovsko poklicni, nadstrankarski podlagi. Šele tedaj bi moglo postati uradništvo tisti mo-

gočni činitelj, s katerim bi moral vsakdo brezpogojno računati.

Zvezni kancelar dr. Dollfuss je ob zaprisegi uradništva med drugim izjavil: »Pokazalo se je, da ravno res objektivni, svojih dolžnosti zavedajoči se uradnik noče, da bi nanj kdorkoli v njegovem delovanju kakorkoli vplival.« Ob drugi priliki je pa izjavil: »Nočemo partizanskega uradništva, nočemo uradništva s strankarskimi legitimacijami!«

To naziranje se popolnoma sklada s pojmovanjem, katero je naša nepolitična, nad strankami stoječa avstrijska Državna zveza javnih nameščencev že od nekdaj zastopala.

Težnje poštnega uslužbenstva.

Na občnem zboru Združenja p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije, ki se je vršil junija v Splitu, je bilo sprejetih več resolucij, iz katerih posnemamo nekatere najvažnejše odstavke strokovnega in splošno stanovskega značaja:

»Za vse poštne uslužbence iz 2. odstavka § 45 u. z. (popolna srednješolska izobrazba) naj se v V. položajni skupini določijo službena zvanja, uradniki iz 1. odst. § 45 (nepopolna srednja šola) naj pa napredujejo v VII. skupino, po dovršenih 20 letih efektivne službe in strokovnem izpitu naj se jim pa omogoči napredovanje v VI. skupino.

Zvaničniki z 10 leti efektivne službe, ki so bili zadnja 3 leta prav dobro ocenjeni, naj se prevedejo na položaj uradniških manipulantov, služitelji pa na zvaničniškega.

Vsem poštnim uslužbencem naj se z ozirom na naporno dnevno in nočno službovanje prizna pravica do polne pokojnine že po dovršenih 30 letih dejanske službe, uslužbencem v poštnih ambulancah pa za 25 let službe.

Za upravne uradnike v ministrstvu in pri poštnih direkcijah naj se postavljajo p. t. t. uradniki z natečajem, in sicer taki, ki so najmanj po 12 let služili pri poštnih uradih in so pokazali dobre upravne sposobnosti.

Izdela naj se staležnik (»ranglista«) vseh p. t. t. uslužbencev, in naj se objavi vsako leto v službenem Vestniku.

Ustanovi naj se stalna strokovna šola za vzgojo p. t. t. naraščaja.

Poštnim uslužbencem in njihovim družinam naj se priznajo na železnicah in drž. parobrodih režijske vozovnice kakor ostalemu prometnemu uslužbenstvu.

Tantijeme, ki se priznavajo uslužbencem poštne hranilnice, naj se na-

kazujejo tudi p. t. t. uslužbencem, ki opravljajo posle pri vplačevanju in izplačevanju čekov in poštne hranilnih vlog. — Upravnikom pošt naj se prizna letni pavšal za reprezentacijo, nagrada za nočno službo naj se pa poveča.

Upokoјenim uslužbencem naj se pokojnina prične izplačevati takoj po ustavitvi aktivitetnih prejemkov.

Ustanovi naj se skupen bolniški sklad za celokupno p. t. t. osebje.

Služiteljem in zvaničnikom naj se uniforme pravočasno izdajajo in to po meri in dobre kakovosti.

V poštno stroko naj se sprejemajo prvenstveno otroci poštnih uslužbencev. Sprejemanje dnevnicaarjev naj se ustavi.

Upravniki pošt, ki imajo naravnostna stanovanja, naj se oproste plačevanja najemnine.

Enakopravnost moških in ženskih uslužbencev pri postavitvah in napredovanjih na upravniška in druga zvanja naj se izvede.

Premestitve osebja naj se vrše samo po službeni potrebi in v poletnem času.

Zdravljenje v javnih bolnicah naj postane za uradništvo tudi v II. razredu brezplačno.

Poštna hranilnica in Državna hipotekarna banka naj dovoljujeta p. t. t. uslužbencem posojila ob ugodnih obrestih.

V poštno službo naj se sprejemajo pripravniki že po dovršenem 16. letu starosti, ki bi bili za državo zelo poceni, tvorili bi pa soliden kader uslužbencev.

Za poštno stroko naj se čimprej izda posebna uredba, ki bi v vsem zadovoljila p. t. t. uslužbence in koristila splošnemu napredku vse stroke.

S. Č.:

Lažnivi bankroti.

Iz »Zadrugarja«, lepo urejevanega mesečnega glasila ljubljanske železničarske nabavljalne zadruge, prenašamo ta zanimivi članek:

»Pod tem naslovom je napisal v beograjski »Politiki« g. Vukčević članek, iz katerega prinašamo nekaj odlomkov, ki bodo zanimali tudi naše zadrugarje.

Kljub jasnim odredbam novjših zakonov je ostala vrsta nečastnih deliktov dosedaj skoro povsem nekaznovana. Gre zlasti za finančne bankrote. Ker se jih le neznaten del obravnava pred sodiščem, bi človek mislil, da takih bankrotov ni mnogo. Vendar jih kar mrgoli v poslovnem svetu.

In kar je glavno: lažni bankroti so oškodovani najbolj siromašno ljudstvo in napravili več škode našemu gospodarstvu kot vsi drugi kaznivi delikti, počenši od utaje in prevare, tatvine, falzificiranja, požiga, pa do raz-

bojništva. Če bi imeli točno statistiko, verujem, da bi se izkazalo, da se je na ta način oškodovalo naše ljudstvo ne za stotine milijonov, temveč da gredo te vsote do najmanj dveh milijard dinarjev. Lažni bankroti so nekažnovano oškodovali za to vsoto naše nepoučeno ljudstvo, ki si je bilo prihranilo ta denar s težkim in poštenim delom. Temne eksistence in goljufi so plenili, a bankrot je nazadnje pokril in zakril vse grehe.

Samo en trgovec je n. pr. odnesel svojemu bližnjemu 35 milijonov dinarjev. Vendar prekašajo primere, ko napove trgovec umetno konkurz in tako obere upnike za težke milijone, bankroti bank kot takih. Največ je bilo bankrotov večjega stila v dobi najboljše konjunktore. Tedaj niso bili posledica krize, temveč posledica malverzacije raznih kriminalnih tipov. Člani upravnega odbora so tolikokrat pre-

kršili zakon, kolikokrat so podpisali sejne zapiske ali druga potrdila. In so lepo na prostem ter uživajo sadove svojega goljufanja: gradijo si palače, investirajo ugrabljeni denar v razna podjetja, radi obzirnosti do ogoljufanih vlagateljev — pod tujim imenom.

Člankar navaja nato celo vrsto konkretnih primerov, kako so delale in zaradile nekatere banke in poedinici. Ne navajamo takih primerov, saj jih čitamo po našem časopisju zadosti.

Končno podaja člankar praktične nasvete. Naj se preneha z obzirnostjo! Oškodovani so dosedaj računali: Če ga ovadim, bo on sicer obsojen, a jaz bom gotovo ob svoj denar; če ga ne ovadim, imam še vedno malo upanja, da dobim vsaj del denarja. Tu bi morala poseči vmes oblast. Če se čaka, da se preganjajo in raizskujejo taki lažni bankroti samo na zahtevo oškodovane stranke, tedaj bodo lažni bankroti nadalje opravljali svoje delo. Bankroti bi se morali obravnavati kakor uboji! Ne gre tu samo za privatni interes, temveč za javni interes, ki zahteva poslovno solidnost, sigurnost in čut časti.

Zakon prišteva lažne bankrote med težke zločine in sodišča bodo imela polno dela, da izsledijo take prevarante in se zatre njih zlo delovanje za narod.

Kadar čitamo tako o bankrotih in konkurzi, se spominjamo na naše zadruge in na gonjo nekaterih krogov proti združništvu.

Kaj vse se zahteva od njih!

Delež, jamstvo, rezervni sklad! Objavljati morajo svoje bilance, pušiti, da se kritizirajo in revidirajo od sodišča ali revizijskih zvez. Vse zato, da je javnost poučena o njih delovanju in stanju, in da je vedno podano jamstvo, da ne bo nihče zgubil pri zadrugi: ne vlagatelj in ne trgovec, ki je dobavil blago za prodajo. In če bi zašli res v težave, gredo naši deleži in doplačati moramo do višine jamstva.

Trgovec pa lahko prikroji bilanco po svoje, kakor ve in zna, ima »dvojno« in celo »trojno« knjigovodstvo, in tako ima možnost, da napove bankrot, omogočeno mu je, da nasamari dobavitelje, banke, vlagatelje, ki so mu posodili itd. To so privilegiji pridobitnih krogov, ki si jih zadruga ne more privoščiti. In ti privilegiji so stali, kakor pravi g. Vukčević, naše ljudstvo in s tem v precejšnji meri tudi državo — nad dve milijardi dinarjev! In vendar se tako malokdaj obravnavajo ti privilegiji trgovcev in bankirjev, medtem ko se servirajo skoro vsak dan našim zadrugam nekaki privilegiji. Koliko so zaslužili razni bankirji in trgovci s privilegijem, da jim ni treba predlagati javnega računa, da nimajo nad seboj revizij, da si lahko privoščijo poravnavo, konkurz in bankrot!...

To seveda ni nič hudega. Strašno pa je, če je kupil državni uslužbenec pri svoji zadrugi vrečo sladkorja in jo odstopil drugi zadrugi. Naše narodno gospodarstvo se je v temeljih zamažalo!...

rejo hišni lastniki oddajati po svobodnem dogovoru glede višine najemnine in zanje torej zakonska zaščita ne velja več. Če pa se stanovanje v 4 mesecih, odkar je bilo izpraznjeno, vnovič ne odda, pade s tem samo po sebi spet nazaj pod določbe stanovanjskega zaščitnega zakona.

Tudi glede pravice do odpovedi stanovanj so hišni lastniki dosegli znatno olajšanje. Po dotedanjih določbah so mogli starši otrokom ali obratno, nadalje bratje in sestre med seboj svobodno in brez pristanka hišnega lastnika prevzemati stanovanja, če je dotedanji najemnik nameraval stanovanje zapustiti, navedeni njegov sorodnik, ki naj bi stanovanje prevzel, pa je že določen čas stanoval s prvotnim najemnikom v istem stanovanju. Gospodar je moral takega novega najemnika prižnati kot glavnega najemnika. Prav tako so po najemnikovi smrti njegovi nasledniki avtomatsko postali najemniki dotičnega stanovanja, katerega jim hišni lastnik ni mogel brez razloga odpovedati.

Za vse skupine najemnikov so se odpovedne omejitve skrčile razen za zakonce in otroke v ravni črti. Tudi je moralo doslej sodišče ob odpovedi stanovanja presoditi, komu z odpovedjo nastane večja škoda, hišnemu lastniku ali najemniku. Tega sodnega ugotavljanja po novi naredbi ne bo več, razen ob prehodu stanovanja na najbližje, že spredaj navedene sorodnike, katerim bi hišni lastnik stanovanje hotel odpovedati.

Nove so tudi določbe o povračilu obratnih stroškov hišnemu lastniku. Najemnik bo moral v bodoče sam poravnati vse stroške, ki bodo nastali zaradi novih prezidav oz. popravil, po-

vzročenih po uradnih nalogih, kakor na primer ob zaukazani napeljavi vodovoda, od kanalizacijskih, regulacijskih in drugih delih.

S temi spremembami, ki so v bistvu velika koncesija hišnim posestnikom, se je stanovanjskim najemnikom v Avstriji, ki so bili doslej s stanovanjskim zakonom vzgledno zaščiteni, dosedanje njihovo ugodno stališče močno poslabšalo. Vendar je navzlic ti zmanjšani zakonski zaščiti položaj avstrijskih stanovanjskih najemnikov napram našim vreden vsega zavidanja. Saj je velika večina pripadnikov srednjega sloja, t. j. zlasti javnega in zasebnega uradništva, celó pa še najemnikov iz delavskih vrst, še zdaj zakonsko zaščiteni tako glede maksimalne dopustne višine najemnine kakor tudi v pogledu neodpovedljivosti stanovanj.

Pristaviti je treba, da je ravno ta vzgledna stanovanjska zaščita v Avstriji preprečila, da se srednji sloj, zlasti še uradniki in državni ter zasebni stalni nameščenci niso popolnoma proletarizirali v škodo stanu, skupnosti in države. Priporočljivo bi bilo, da se tudi pri nas čimprej poskrbi za čim širšo zakonsko zaščito najemnikov, ki v današnjih težkih časih že skoro ne morejo več prenašati težkega bremena pretiranih najemnin.

Zahvala.

Podpisani Krainz Franc, kaznilniški poduradnik, se zahvaljujem Nabavljalni zadrugi državnih uslužbencev v Mariboru, ki mi je takoj ob prijavi smrti izplačala posmrtnino po moji ženi Frančiški, v znesku Din 3.560.—.

Krainz Franc

Stanovanjska zaščita v Avstriji.

S 1. avgustom t. l. se je stanovanjska zaščita najemnikov v Avstrijski republiki znatno spremenila — in to v škodo stanovanjskih najemnikov. Avstrijska vlada je namreč izdala naredbo, ki spreminja predvsem dotedanje določbe o višini najemnine, o omejitvi pravice oddajanja in odpovedovanja stanovanj, pa tudi o prispevkih za vzdrževanje poslopij.

Do navedenega časa sta bili v Avstriji, kolikor se tiče pravice do svobodnega oddajanja stanovanj, dve kategoriji, na kateri se določbe stanovanjskega zaščitnega zakona niso nanašale. Bila so to stanovanja, ki dne 31. julija 1925 niso bila oddana, torej prazna, ali jih je ta dan imel zasedene gospodar sam ali pa so bila oddana kot službena stanovanja. Razen teh še stanovanja, ki so bila sicer 1. jul. 1925 oddana, pa jih je 1. junija 1929 hišni lastnik sam uporabljal in jih kasneje ni več oddal. Tudi stanovanja, ki se

bodo v bodoče oddala, pa so bila pred oddajo vsaj leto dni v gospodarjevi lastni uporabi ali pa stanovanja, nastala z razdelitvijo velikega stanovanja v več majhnih. Zakon pozna srednja stanovanja, ki imajo 60—130 m² površine in mala stanovanja do 60 m². Samoska stanovanja imajo najmanj po 16 kvadratnih metrov površine.

Odslej bodo smeli hišni lastniki s svobodnim dogovorom o višini najemnine oddajati stanovanja, ki so bila doslej zaščiteni, če niso to najmanjša stanovanja ali najmanjši poslovni lokali. Kot taka se smatrajo stanovanja, če n. pr. na Dunaju predvojna najemnina zanje ni znašala nad 2000 K na leto. Taka stanovanja — in teh je večina stanovanj, kakršna imajo pripadniki srednjega sloja — ostanejo še pod stanovanjsko zaščito glede višine najemnine. Izven Dunaja so pa v bodoče zaščiteni samo stanovanja, ki imajo le kuhinjo in eno sobo, vsa ostala pa mo-

Uradniško pravo v praksi.

Draginjska doklada za otroke nad 16 leti. Neki upokojenec je vložil proti odločbi, s katero mu je bilo osporeno pravo do rodbinske doklade za hčerko, staro nad 16 let, ki je za pridobivanje nesposobna vsled bolezni, pritožbo na fin. ministrstvo, češ da določba zadnje spremenjene uredbe o draginjskih dokladah upokojencev nima retroaktivne moči. Ta določba namreč postavlja kot pogoj za prejemanje draginjske doklade za otroke, stare nad 16 let, da je nesposobnost za pridobivanje nastopila že pred dovršenim 16. letom otrokove starosti. Ministrstvo je pritožbo odbilo z utemeljitvijo, ker je z odločbo št. 45.645/I. od 21. oktobra 1932, ki je deloma spremenila uredbo o drag. dokladah upokojencev, predpisan nov pogoj za prejemanje drag.

doklade za take otroke. »Upokojenci, pri katerih ta novi pogoj ni izpolnjen, so s 1. novembrom 1932 izgubili pravo do rodbinske doklade za otroke, katero so dotlej prejemali pod prejšnjimi pogoji, ker je uradbodajalec z zakonom pooblaščen, da predpisuje pogoje, pod katerimi se pravo do doklade pridobi in izgubi. — O razsodbi drž. sveta na tožbo tega upokojenca, katero je vložil proti navedeni ministrski odločbi, bomo poročali.

Vštetje položajne doklade v pokojnino. Po § 120. u. z. se prizna položajna doklada za pokojnino šele po dovršenih 20 letih efektivne priznane državne službe, in sicer v višini 50%. Za več kot 25-letno službovanje se prizna 60%, za nad 30-letno službovanje 70% in za efektívno službovanje nad

Jules Lemaître:

Eumejeva izpoved.

Na robu Odiseje.

Tri dni po tem, ko je božanski Uliks pobil snubce in se polastil spet svojega dvorca, je svinjski pastir Eumej hudo zbolel. Venomer je hiral in ni mogel ne jesti, ne spati.

Tedaj je prosil tovariša, kozarja Filetija, naj gre po Uliksa in mu reče: »Gospod, tvoj služabnik Eumej umira in bi rad govoril s teboj.«

Uliks je torej šel na pristavo. Tam je našel svinjarja Eumeja, ki je ležal na lepih kožah in bil pokrit s čednimi odejami (zakaj nič ni pogrešal), tresla ga je pa mrzlota, da se je obračal na ležišču »kakor vrtno nad žerjavico želodec žgalnega daru, nadevanega s krvjo in mastjo, kadar ga hočemo opraziti«.

Eumej je rekel Uliksu:

»Gospod, hvala ti, da si prišel. Moram ti nekaj povedati. Tvoj oče Laert me je kupil, ko sem bil otrok in tvoja mati Antikleja me je dobrotno vzgojila in ravnala z menoj skoro tako lepo kot s svojo najmlajšo hčerko, lepo Klimeno. Verjameš, da sem ti popolnoma vdan, tebi in tvojemu rodu«.

»Verjamem,« je rekel Uliks.

»Poslušaj torej,« je nadaljeval Eumej. »Približno mesec dni, preden si se vrnil, sem, ko sem gnil v dvorec mladega puijskega Penelopi in njenim služabnicam za obed, srečal pri dvoriščnih vratih tujca, nekega Feničana, ki se je bil pravkar izkrcal in ki je nesel zavoj kupčijske robe. Ker je prosil, sem ga peljal k Penelopi. Razgrnil je pred njo dragulje in vezenine. Toda tvoja častivredna soproga ni kupila nič od njega, čeprav je prekipeval umetelnih besed, zakaj ni ji bilo do tega, da bi se bila lišpala, med tem ko si bil ti odso-

ten. Nato ji je Feničan ponudil zelišča in praške zoper bolezni, zakaj spoznal se je tudi v zdravilstvu. Dobrohotna Penelopa mu jih je nekaj skrinjic odkupila in prav tako sinje kamne, ki zagovarjajo uroke. Ponudila mu je jedi in mu dovolila, da prenoči, če hoče, na pristavi z menoj, poleg svinjskih hlevov.

Feničanu je bilo ime Hamilkar. Bil je vitek in precēj majhen, imel je ženske oči, božajoče kretnje in mil glas. Videl je mnogo mest in narodov in prijetno je pripovedoval svoje dogodivščine. Toda ni bilo težko, da si uganil, da vse zgodbe niso bile resnične.

Drugo jutro je zarana odšel. Jaz sem ostal doma in varoval prašiče. Toda popoldne sem nesel v dvorec košaro smokev. Našel sem Hamilkarja v veliki dvorani, kjer je sedel blizu mize snubcev. Razveseljeval jih je s pesmimi, ki pa niso povelečevale junaških činov, temveč so bile le nekakšne zaljubljene pesemce, tako, da se je vrli domači pevec Femij razsrdil. Častiljiva Penelopa je prišla doli iz sobe na hodnik, ki gleda v dvorano in naslonjena ob ograjo je poslušala ljubavne popevke, in ker se je brez dvoma spominjala nate, je jokala ob njih. In vendar je neprestano velevala, naj še poje. No, Feničan je med petjem strmel v Penelopo z veliko nesramnostjo, katere pa tvoja sramežljiva soproga ni opazila. In neko božanstvo mi je vdehnilo misel, da si je tujec pozelel žene mojega gospodarja.«

»Ampak,« je rekel Uliks, »mar si je niso tudi snubci pozeleli?«

»Morda so si je pozeleli,« je odvrnil Eumej, »toda oni so si pozeleli predvsem njenega silnega premoženja. Mimo tega so skrbno drug drugega nadzorovali. In končno, pozabavali so se časih z nekaterimi izmed služabnic.

Prihodnjo noč sem skočil pokonci iz spanja, ko me je prebudil nek bog. In vi-

del sem, da je Feničan, ki je spal blizu mene, previdno vstal z ležišča. Vstal sem in mu sledil, on me pa ni videl. Obrnil se je proti dvorcu. Ko je prišel tje, je pobral lestev, ki je bila skrita za trnjem, in jo prislomil k dvoriščnemu zidu.«

»Ampak,« je rekel Uliks, »če bi bil prišel na dvorišče, bi bil našel vrata, katerih ne bi bil mogel odpreti.«

»Kdo ve?« je povzel Eumej. »Ta človek je bil ves poln zvižac in se je spoznal na vsakršne skrivnosti. Morda je bil tudi zmenjen s katero izmed služabnic.«

»Mislim celó, da je prišel zaradi katere izmed njih,« je rekel Uliks.

»To je mogoče, toda ne verjamem,« je rekel Eumej. »Ne verjamem, ker sem ga videl, kako čudno je ogledoval tvojo častiljivo soprogo. Sicer pa tudi nisem imel sredstev, da bi se bil prepričal o njegovih naklepih. Ko je torej začel plezati po lestvi, sem stekel k njemu, ga prijel za bedro in ga vrgel na tla. Potem sem ga, ker je bil od padca čisto omamljen, lepo zložno zadržal. Breal je z nogami, pa ne predolgo... Ali sem prav storil, gospod?«

»Prav gotovo,« je rekel Uliks.

»Naložil sem si truplo na rame,« je nadaljeval Eumej »in ga odnesel prav do svinjaka. Tam sem ga skrbno zakopal v kotu in celó nekaj malega vina sem žrtvoval podzemskim bogovom, da bi v miru počival. Drugo jutro sem sporočil Penelopi, da se je Feničan na vse zgodaj vkrcal, ker se mu je ponudila ugodna prilika.«

»In kako je sprejela vest o njegovem odhodu?«

»Nič ni rekla, razen: »Želim mu srečno pot, zakaj bistroumen je in prijetno se zna razgovarjati.«

»In nato?«

»Vrnil sem se in spet légel in zelo trdno spal. Toda prihodnjo noč nisem mo-

gel zatisniti očesa, oziroma kolikorkrat sem zadremal, vselej sem sanjal, da se borim s Hamilkarjevo senco in da me je ta senca, ki jo je bilo grozno videti, podrla na tla in me bila po vseh udih.

Ko sem torej drugo jutro stopil v hlev, sem zagledal, da so prašiči napol odgrebli Hamilkarjevo truplo in ga že pričeli žreti. In razumel sem, da me je zato njegov duh preganjal. Tedaj sem prenesel njegove telesne ostanke v sadonjak (in to ni bilo prav prijetno delo). Zakopal sem jih globoko in jih lepo pokril z rušo. Klical sem podzemskie bogove na pomoč in jim žrtvoval mleka in vina. Vse je bilo zaman. Noči so bile še naprej grozovite. Ni dvoma, da sem za nekaj dni pozabil na svojo bolečino, ko si se vrnil ti, dragi moj gospod, bodisi od veselja, da sem te spet zagledal, bodisi ker so mi bogovi hoteli vrniti moči, da ti pomorem v boju zoper snubce. Toda glej, zdaj so se mi bolečine spet povrile. Ugonabljam se in tisočkrat sem že pretrpel smrt v glavi in po vsem životu. Feničanov duh se noče potolažiti, odkar ni njegovo truplo več celo. V moji moči pa ni, da bi mu vrnil tisto, kar mu manjka... Zelel sem govoriti s teboj, preden umrem, da boš vedel, odkod izvira moja bolezen, in da poiščeš zdravila zanj, če je še kakšno. Saj se ne jeziš name, gospod moj, ker sem si nakopal to nesrečo, hoteč ti služiti.«

»Je že prav,« je rekel Uliks. »Počakaj name.«

Junak je odšel na morski breg in pre-mišljeval. Spraševal se je, če so Penelopo besede in pogledi Feničanovi kaj genili: »Eumej zatrjuje, da ne; vendar je vsekakor moral misliti, da je moja žena v veliki nevarnosti, ker ji je tako naglo priskočil na pomoč... Česa se ji je pa bilo bati, saj je imela okrog sebe dojiljo in svojih petdeset žensk?... Mar se je Eumej bal,

35 let se vračuna položajna doklada v višini 95% v pokojninsko osnovo. Pri tem je ostalo vprašanje glede računanja zadnje načete, a še ne dovršene polovice leta, nerešeno. Zdaj je pa drž. svet izdal na svoji obči seji od 28. novembra 1932 odločbo št. 37.624/32, ki se glasi: »V čas, ki je določen v § 120. zak. o uradnikih iz leta 1931., oziroma po § 128. zak. o drž. prometnem osebu iz leta 1928. kot minimum, po čigar dovrstitvi se vpošteva tudi položajna doklada za osnovo pri določitvi količine osebne pokojnine, se začeta, toda

nedovršena polovica leta iz § 123. omenjenega zakona o uradnikih, oziroma iz § 130. omenjenega zak. o prometnem osebu ne more šteti za celo.«

Zahvala.

Podpisani Radolič Josip, višji sodni oficijal, v p., se zahvaljujem Nabavljalni zadrugi drž. uslužbencev v Mariboru, ki mi je takoj ob prijavi smrti izplačala posmrtnino po moji ženi Matildi, v znesku Din 3 907.—

Radolič Josip

Vestnik.

Strokovna zveza intelektualcev. Začetek septembra se je vršilo zborovanje »Zveze mladih intelektualcev«, kjer se je preresetalo nevzdržno stanje razumniškega naraščaja. Zborovalci so zahtevali, da se mora za inteligenčni naraščaj z zakonito socialno zaščito poskrbeti, da docela ne propade. Zborovalci so pozvali v resoluciji vse razumništvo, naj se včlani v novi strokovni organizaciji, ki se bo ustanovila pod imenom »Strokovna zveza intelektualcev«. Ta organizacija bo skušala najti izhoda iz hude stiske današnjega časa in bo skušala inteligenci, zlasti mladi, ki je še brez zaslužka, priboriti vsaj najprimitivnejše življenske pogoje.

Za zvezo železničarskih društev. Združenje železniških uradnikov kraljevine Jugoslavije je pričelo akcijo za združitev vseh strokovnih organizacij drž. železničarjev in brodarjev v osrednjo zvezo, ki bi mogla najuspešneje varovati koristi, ki so pripadnikom vseh različnih panog železniške službe skupne. Danes imamo 6 različnih strokovnih železničarskih organizacij, ki so med seboj brez vsake zveze. Z osnovanjem centrale teh strokovnih organizacij bi se njihov vpliv vsekakor močno povečal.

Za poplavljenec. Ljubljanska sekcija Jugoslovanskega učiteljskega združenja je izdala na vse članstvo poziv, naj podvzame vse, da se nudi prebivalstvu, ki je trpelo zaradi zadnjih poplav čimprej in kar največja pomoč. Zato naj učiteljstvo sodeluje v pomožnih odborih, jih samo ustanavlja in sploh akcijo za pomoč poplavljenecem podpira na vso moč.

Draginjske doklade dodeljenega učiteljstva. Prosvedno ministrstvo je izdalo odlok, da pripadajo dodeljenemu učiteljstvu doklade onega kraja, kamor so dodeljeni. A pravico do teh imajo le oni učitelji, ki so dodeljeni prosvednemu ministrstvu, ministrstvu za fizično vzgojo in banskim upravam.

da bi se moja častitljiva soproga mogla udati trenutku slabosti?... Davi, ko so jo česale, si je Penelopa polglasno pela neko čudno pesemco. Mar je bila ena tistih, katere ji je Feničan prepeval?... Toda ali je mar Eumej sam zgolj iz zvestobe tako ravnal, ali ga je kako drugo čustvo gnalo, da je s tako silo branil ženo svojega gospoda? Eumej je malo mlajši od mene; nima nizkotnega obličja in čeprav je suženj, je kraljevski sin, zakaj taka je igra usode... Je mar?... Nič ne sumim, da bi bilo v vsem tem kaj nápak: vendar so časih na dnu src smrtnikov čustva, katerih niti sami ne poznajo in katera je vsadila tja neznana sila... Čeprav je mnogo reči mračnih za ljudi, vendar jim ni nič mračnejšega od njihovega duha...«

Tako je premišljal modri Uliks. Toda kmalu se je domislil, da je bolje ne iskati to, česar ne bo mogel nikdar izvedeti. Potem pa tudi sramežljiva Penelopa, ki ga je pričakovala dvajset let, ni bila več v cvetju mladosti. In odkar jo je spet našel, mu je vzbujala manj poželenja, kot v časih, ko se je tam daleč, na širnem morju spominjal nanjo.

Vrnil se je torej k Eumeju in mu ljubeznivo dejal:

»Le pogum, zvesti Eumej. Videl sem mnogo narodov in sem spoznal njihove običaje in vere. Poznam bogove, ki so ti neznani. Duh, ki te nadleguje, si mi dejal, je duh nekega Feničana. Prav. Dolgo sem živel na Feničanskem in poznam nekega boga te dežele, ki te bo odrešil, ko mu bom žrtvoval kozla in izmolil neke molitve. In to storim kar prčeje.«

In Eumej, ki mu je verjel, je popolnoma ozdravel.

K. D.

Prava Kathreiner Kneippova sladna kava se nikdar ne prodaja odprta na vago, ampak le v zavitkih s sliko in podpisom župnika: Seb. Kneipp!

Zdravljenje v javnih bolnicah. V 18. številki našega lista je bila objavljena notica o pravicah drž. uslužbencev in upokojencev do brezplačnega zdravljenja v javnih bolnicah. Da ne bo ta zapoznala notica, ki je pomotoma zdaj zašla v list, koga zapeljala v zmotu, ugotavljamo, da pripada vsem drž. uslužbencem in upokojencem brezplačno oskrbovanje in zdravljenje s a m o v III. (tretjem) razredu javnih bolnic. Za zdravljenje v II. oz. I. razredu morajo vsi drž. uslužbenci brez razlike čina poravnati razliko med pristojbino za III. razred in pristojbino za višji razred, v katerem so se oskrbovali. Te »izpremembe in dopolnitve v pravilniku o bolničnih pristojbinah« so objavljene v ljubljanskem Službenem listu od 20. maja 1933, 41. kos. Ta določba je v 6 čl. navedenih sprememb, katere je izdalo ministrstvo za narodno zdravje in soc. politiko pod S št. 3972 od 7. 3. 1933.

Šolske postaje. Prosvedno ministrstvo je izdalo pravila o šolskih postajah, ki se bodo otvorile tam, kjer posamezna naselja nimajo zakonskih pogojev za otvoritev redne šole, čeprav je tam vsaj deset za šolanje odraslih otrok, ki pa zaradi krajevnih, prometnih ali drugih razlogov ne morejo obiskovati najbližnje osnovne šole. Občina mora preskrbeti primerno sobo za učilnico z opravlo, učna sredstva in prenočišče za učitelja ter kurjavo ter prevozna sredstva zanj. Sicer mora učitelju plačati odškodnino v denarju. Pouk na teh šolskih postajah traja od 1. septembra do 1. junija po dvakrat do trikrat na teden. Šolska postaja spada pod upravo šole, na kateri služi učitelj, ki jo vodi. Za neredno posečanje šole so odgovorni starši. Namen teh šolskih postaj je pobijanje analfabetstva.

Kreditna zadruga v Kočevju. Dne 17. septembra se je vršil v Kočevju ustanovni občni zbor Kreditne zadruge drž. nameščencev in upokojencev. Pri otvoritvi je bil navzoč predsednik Zveze nabavljalnih zadrug drž. nameščencev, g. Miloš Štibler. Po odobritvi pravil so bili izvoljeni v načelstvo gg. prof. Uršič, inž. Žagar, učitelj Peterlin, živinozdravnik dr. Drošč in dr. Češarek. — To posnemamo iz dnevnih listov.

Proti dvojnimi službam. Mestna občina v Splitu je sklenila, da odpusti iz občinske službe vse državne upokojence, ki so bili nastavljeni pri občini kot pogodbeni uradniki. Obenem se pripravljajo nova službena pragmatika, po kateri se bodo prejemki mestnih uslužbencev in upokojencev znatno skrbili.

Kupovanje trafik prepovedano. Monopolska uprava opozarja, da je kupovanje, prodajanje oz. odstopanje trafik proti plačilu prepovedano, ker nasprotuje monopolskim predpisom. Zato so vse take kupčije in »odstopi« trafik neveljavni.

Za uniformiranje poštne uradništva. Ljubljanski »Poštar« se ob priliki izdavanja pravilnika o službeni obleki davčnega uradništva zavzema za uvedbo uniform tudi za pošto uradništvo. V podkrepitev navaja avtoriteto, katero vzbuja pri občinstvu uniforma, dalje gmotno stran tega vprašanja in pomen večjega interesa za čuvanje uradniškega ugleda.

Iz organizacij.

Izredni občni zbor »Hranilnega in posojilnega konzorcija«. Kreditne zadruge drž. uslužbencev v Ljubljani, se vrši v ponedeljek 13. novembra 1933 ob 20. uri v magistratni posvetovalnici, Mestni trg. Dnevni red: 1. Sprememba pravil. 2. Slučajnosti.

Občni zbor monopolskih uradnikov. Dne 15. oktobra se vrši v Beogradu redni letni občni zbor Združenja monopolskih uradnikov kraljevine Jugoslavije. Uprava drž. monopolov je vsem svojim uradnikom, članom navedene organizacije, dovolila za udeležbo dva dni dopusta. Skupščina se vrši v dvorani doma Zveze nabavljalnih zadrug.

Iz učiteljske organizacije. Izvršni in nadzorni odbor JUU sta na seji, dne 25. septembra sklenila, da stavijo vsi člani obeh odborov svoje položaje na razpolago, da se skliče glavni odbor organizacije na dan 19. oktobra k seji, kjer naj se sprejmejo sklepi, ki bodo razčistili položaj. Ti sklepi so bili sprejeti po obširni debati, v kateri se je ugotovilo, da ubija netočno pisanje opozicije v časopisju o članih uprave ugled učiteljskega stanu in društva. Navedeni sklep je potreben zato, ker je opozicija objavila poziv, naj njeni pristaši ne plačujejo članarine oz. ne naročajo organizacijskih listov.

Kongres slovanskih narodnih železničarjev. V dne 7.—10. septembra t. l. so se zbrali v Varšavi odposlanci iz raznih slovanskih držav, ki so prišli na II. kongres Lige slovanskih narodnih organizacij železničarjev in brodarjev. Zborovanje se je vršilo 9. septembra v dvorani Akademskega doma in so se ga udeležili odposlanci iz Jugoslavije, Poljske in Češkoslovaške. Kot gosti so bili prisotni tudi zastopniki narodnih železničarskih organizacij iz Bolgarske, ki pa doslej še niso formalno včlanjene v Ligi. — Prihodnji kongres bo leta 1934. v Beogradu.

O organizaciji poštne uslužbenecv. V strokovnem listu poštne nameščencev »Poštarju« je dne 15. septembra objavil poštni ravnatelj dr. J. Tauze članek »Naše strokovne organizacije«. V tem članku ugotavlja, da se je od nekdaj zanimal za pravičen razvoj strokovnega gibanja, ki naj bi bilo članom v moralno in gmotno pomoč, državi pa v korist. V zadnjih letih je nastala v organizaciji borba za to, kdo bo na krmilu, ki se je razmahnila do nevzdržnosti. Med tovariši se je naselilo nezaupanje in prepri, tako da ponekod zaradi tega nezdravega stanja in zaradi demagogije posameznikov celo služba trpi. Zato smatra pisec, da je skrajni čas, da se obvaruje uslužbenstvo neprestanega zavajanja. Poskusil je vse, da se organizacija otrese vseh nezdravih pojavov, uvidel je pa, da se razmere niso izboljšale. Nekateri z vsemi sredstvi rujejo proti poštenemu hotenju, hujskajo proti nadrejenim in ironizirajo predstavnike oblasti. Zato smatra pisec, da bo — če se razmere temeljito ne spremenijo — za stroko in uradništvo veliko bolje, da preneha za neko dobo organizacija. Sedanjih metod ne bo nihče pogrešal. — Ta članek je dokaz o žalostnih razmerah, v katerih se danes nahaja nekoč tako cvetoče in krepko organizacijsko delovanje p. t. t. uslužbenstva.

Po svetu.

Število državnega uslužbenstva v Avstriji. Po uradni statistiki je letos v Avstriji vsega skupaj 102.162 državnih uslužbencev. Od teh prejema plačo od poštne hranilnice in posameznih dežel 5390 uslužbencev, ostali se pa dele med splošno upravo, upravo monopolov in prometna podjetja. V splošni upravi je nameščenih 69.035 uslužbencev. Od teh je največ uslužbencev vojnega ministrstva (najeti oficirji in vojaki), katerih je 22.578. Sledi notranje ministrstvo: 17.579 uslužbencev. Nato pridejo finance: 8.575 uslužbencev, pravosodje s 6.620 in prosveta s 5.913 uslužbenci. Vseh nameščenecv javne uprave je 69.035. — V upravi monopolov je uslužbenih 837 uslužbencev, pri prometnih in pridobitnih podjetjih in pošti jih je pa 26.900. Napram številu v letu 1932. je skupno za 2.175 uslužbencev manj. — Upokojencev je po tej statistiki letos 84.604, napram lani za 2360 več, kar je posledica redukcije znatnega števila osebja. Na splošno je treba priznati, da je avstrijska vlada umela z ustavitvijo sprejemanja novih uradniških pripravnikov preprečiti naraščanje državnega uslužbenstva. Pri tem se je izogibala pretiranih in nesocialnih redukcij osebja, ki bi bile prizadetim povzročile težke skrbi. Z letošnjim letom je pa spet dovoljeno postaviti manjše število uradniških pripravnikov, namreč približno 800, da se na ta način poskrbi za pomladitev uslužbenškega staleža.

Zoper dvojne zaslužkarje na Nemškem. Finančni minister v Braunschweigu je izdal

naredbo, ki ima namen onemogočiti uslužbencem s stalnimi prejemki dvojni zaslužek. Med drugim je s to naredbo prepovedano državnim aktivnim in upokojenim uslužbencem vseh kategorij, oddajati drugim osebam dele lastnega stanovanja v podnajem. To naredbo je ministrstvo izdalo na zahtevo gostilničarskih in hotelirskih organizacij.

Državni izdatki v luči statistike. Po službeni statistiki Društva narodov so državni izdatki v večini držav od leta 1913. do 1932. narasli dva- do trikrat. V posameznih državah znašajo državni izdatki na poedinega prebivalca, računano v avstrijskih šilingih (8'60 Din): Avstralija 810, Anglija 650, Zedinjene države ameriške 540, Francija 395, Avstrija 325, Nizozemska 315, Nemčija 289, Belgija 275, Švedska 238, Ogrska 200, Švica 180, Italija 180, Češkoslovaška 140, Poljska 75. — Za Jugoslavijo, žal, ni statističnih podatkov.

Vabilo na naročbo.

Naša strokovna književnost, osobito pa naše praktično življenje občutno pogreša sistematično sestavljene in pregledno urejene knjige, v kateri bi bili najrazličnejši, po vseh mogočih zakonih, uredbah in pravilnikih raztreseni predpisi finančne stroke zbrani in dostopni praktični uporabi in studiju.

Zakoni in predpisi finančne stroke segajo s svojimi učinki najgloblje v naše zasebno življenje ter terjajo od nas vedno in vedno novih gmotnih sredstev v prid celokupnosti naše domovine. Zakoni finančne stroke so se po potrebi časa v zadnjih letih postopno ustvarjali in izpreminjali ter so s tem izgubljali svojo formalno skupnost in vsebinsko preglednost. Ni torej čuda, da je danes le malokdo popolnoma in pravilno orientiran v naši finančni zakonodaji. Raztreseni zakoniti predpisi po različnih zakonih in nepopolna in nepravilna poučenost posameznikov o njih veljavnosti izpodkopava med ljudstvom pravno zaupanje. Posledica tega pa se le preprosto očituje v propadanju davčne morale.

Da se odpomore tem perečim nedostatom, namerava tiskarna »Merkur« d. d. v Ljubljani izdati tekom prihodnjega meseca knjigo

»Jugoslovansko finančno pravo: Neposredni davki, državna trošarina in takse.«

Knjigo je sestavil strokovnjak v finančnih zadevah, g. Štefan Sušec, načelnik finančnega oddelka banske uprave v p.

Knjiga bo obsegala okoli 360 strani srednje velikosti in bo nudila potrebna pojasnila vsakomur, ki išče informacije o vseh vrstah državnih davkov, kot o zemljiškem davku, zgradarini, pridobnini, rentnini, družbenem davku, uslužbenem davku, o splošnem in skupnem prometnem davku, o davku na luksuz, davku na neoženjene osebe in vojnici.

Nadalje je v zvezi z neposrednimi davki obravnana v sistematični obliki celotna materija o državnih trošarinah po sedaj veljavnih predpisih tako, da se lahko vsak producent in prodajalec trošarinskih predmetov (restavrat in gostilničar) pouči o pravnem trošarinskem stanju in se orientira glede svojih obveznosti.

V pregledni obliki razpravlja nato avtor o obsežni materiji zakona o taksah in zakona o sodnih taksah.

Vsaka tarifna postavka taksnega zakona se obravnava samostojno s primernim napisom kot predmetom ter navaja ob enem najvažnejša določila iz taksnega in pristojbinskega pravilnika. Radi popolnosti so vnešene po svoji vsebini tudi one postavke, ki veljajo samo na ozemlju bivše Srbije in Črne gore. Poleg njih so pa pri važnejših postavkah navedena tudi zavedna določila, ki veljajo na ozemlju bivše Slovenije in Dalmacije (n. pr. dedinske in daritvene pristojbine). — Na enak način so razčlenjena tudi določila zakona o sodnih taksah.

V taksnem delu je knjiga vprav ustvarjena za ročno uporabo upravnemu in fin. uradništvu, sodnikom, advokatom, notarjem, funkcionarjem občin, župnišč, družb in zadrug.

Cena v platno vezane knjige znaša 100 dinarjev, v prednaročbi do konca oktobra t. l. z obveznostjo takojšnjega plačila ob dostavitvi pa samo 80 Din. Eventualne odplačilne ugodnosti (v 4 obrokih) po dogovoru.

Bistvene zakonite izpremembe večjega obsega v posameznih materijah, ki bi se izvršile v teku tega ali prihodnjega leta, se bodo dostavile naročnikom na njih željo v obliki dodatka ali popravka proti plačilu malenkostnih tiskovnih stroškov.

Naročila, odnosno predplačila naj se z navedbo natančnega naslova pošiljajo na naslov: Tiskarna »Merkur« d. d. v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23.

Razširjajte „Naš Glas“!

Nove knjige.

Štefan Sušec: Učbenik zakona o državnem računovodstvu. V založbi tiskarne Merkur je kot XXX. zvezek izšel pod prednjim naslovom pregled zakonskih določb o drž. računovodstvu v zvezi s praktičnim izvajanjem navedenega zakona. — Knjižico je sestavil načelnik fin. oddelka banske uprave v p., Štefan Sušec, ki je vsebino razdelil v glavnem na določbe o drž. proračunu in zaključnem in občem državnem računu. Najvažnejše so seveda določbe o izvrševanju drž. proračuna, od teh pa predpisi o pogodbah in nabavah. — Knjižica bo kot priročno delo dobro služila vsem, ki imajo opraviti z državnim gospodarstvom, prav tako pa tudi občinskim in drugim samoupravnim funkcionarjem. Gradivo je prav pregledno sestavljeno in obravnava vsebino brez motrečih citatov zakonskih določil, tako da se poljudno sestavljeni spis prav gladko bere. Knjižica velja 8 Din in jo je uradništvu, ki vrši zadnje posle, priporočati, zlasti ker so v splošnem določbe zakona o drž. računovodstvu malo znane.

Ročni katalog 1933/1934. Učiteljska tiskarna je izdala navedeni katalog, katerega je sestavil Vinko Gregorič, in ki je namenjen v prvi vrsti osnovnošolskemu učitelstvu. Razen koledarskega dela vsebuje

namreč ročni zapisnik, katerega bi mogli uporabljati tudi nastavniki in profesorji drugih šolskih zavodov. Kar pa dela katalog posebno zanimiv za vse državno uslužbenstvo, so skrbno zbrana navodila in podatki iz raznih področij uradniškega prava. Koledar navaja v kratkem, kako je sestavljati in opremljati prošnje in vloge, vsebuje poglavitna zakonska določila o sprejemu v državno službo, o nastopu in prestopu službe. Vsebuje tudi pregled uradniških prejemkov, izbor glavnih določb o napredovanju in draginskih dokladah ter o upokojitvah. Za upokojence bodo zanimive navedbe zakonskih določb o odmeri in izračunih pokojnine, o pogrebnini i. t. d. Skratka: zbrano gradivo nudi državnemu uslužbenstvu in upokojenstvu v mnogih primerih koristne nasvete in pojasnila. Zato katalog toplo priporočamo.

»Mladika«. V septembrski številki te družinske revije je razen nadaljevanj celoletnih romanov in poučnih in znanstvenih spisov več zanimivega leposlovnega drobiža. Ob Kaučičevi sliki »Phokiona in njegove žene«, ki visi zdaj v ljubljanski Narodni galeriji, je A. Sovre napisal zanimiv zgodovinski pogled na tega znamenitega grškega vojskovođa in državnika. O otvoritvi Narodne galerije poroča poseben članek. Družinski dobriž je pester in zanimiv kakor vselej. Številka je lepo opremljena z mnogimi slikami. — »Mladika« se naroča

pri Mohorjevi tiskarni v Celju in velja za vse leto samo 84 Din.

Zdravstveni drobiž.

Če pokličeš zdravnika, moraš urin, blato in izbruhnjeno snov shraniti, da mu to pokažeš.

Mladostni grehi se spremenijo v starostne slabosti (Krištof Lehman, umrl leta 1638.).

Če si v dvomu, kaj bi jedel, je najbolje, da sploh ničesar ne ješ (Epans, Chicago).

Pogosto imajo ljudje strah pred smrtjo, živijo pa tako, da smrt pred časom priklječejo (A. Moll).

Novejša opazovanja so dognala, da spremeni zdrav človek v spanju svojo lego nevede 20—25 krat. Navadno vsak tak reče, da se je prav tako zbudil kot je zaspal.

Pri razkislitvi želodca se moraš ogibati vsega, kar povzroča kisline. Ne užijaj kisline vsebujočih živil! Proti kislinam pomaga tako zvano sippy-zdravljenje: na dve uri kavna žličica kemično čistega ogljikovega kalcija.

prihaja!

Opozarjamo

na našo veliko izbiro
zimskega blaga!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Dežnike

Nogavice

VSE IZ LASTNE TOVARNE

v priznato solidni in elegantni izdelavi

ODDAJAMO PO TOVARNIŠKIH CENAH

v naši prodajalni v Ljubljani,

PRED ŠKOFIJO 10

PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA DEŽNIKOV IN NOGAVIC

JOSIP VIDMAR

Tovariši! Kupujte svoje potrebščine pri trdkah, ki oglašujejo v „Našem Glasu“! Kdor podpira nas, ga podpiramo mi!

Telefon štev. 2312

Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA

DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV

*Varno naložite
svoj denar v*

VZAJEMNI POSOJILNICI

REGISTROVANI ZADRUGI Z OMEJENO ZAVEZO

V LJUBLJANI ♦ MIKLOŠIČEVA CESTA ŠT. 7

POLEG GRAND HOTELA UNION V LASTNI PALAČI

Obreštuje najugodnejše

Telefonska številka 2412

Štev. poštne hran. 11.165

Priporoča se cenj. občinstvu
špecerijska trgovina

LESKOVIC & MEDEN

Ljubljana, Jurčičev trg 1

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

**Gostilna pri
Kolovratarju
Ljubljana**
Pred škofijo 14

Toči pristna štajerska in dolenska
vina. Gorka in mrzla jedila vedno na
razpolago. — Cene zmerne, postrežba
točna. Za obilni obisk se priporoča
Tomaž Bizilj

Priporočamo trdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških
in šolskih potrebščin.

Za dame

najelegantnejši damski plašči izgotovljeni in po meri

Za gospode po meri vsakršna oblačila

Sport za dame in gospode

vsa sportna oblačila, dežni plašči, trenčkoti, pumparice, smučarske drese itd.

Za deco razna oblačila izgotovljena

K. Pučnik

Šelenburgova ulica št. 1 nasproti kavarne „Zvezda“

Za cenj. uradništvo znatno nižje cene in ugodnosti pri odplačevanju

Bluze, damsko in moško perilo,
razne pletenine, kravate, rokavice,
nogavice in torbice, kupite najbolje

pri trdkah **Miloš Karničnik**

Ljubljana, Stari trg 8

Nogavice, kravate, žepne robce, rokavice, vezene, čipke, D. M. C. sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje v največji izbi pri

Josip PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

**PORAVNAJTE
NAROČNINO**

Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ, Ljubljana
Delikatese Telefon 2673 Špecerija
Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, Ljubljana

Vodnikov trg št. 5.

R. Z. Z. O. Z.

Telefon št. 2421.

Državni uslužbenci!

Vaša nakupovalnica mora biti edino zadruga prodajalna. V zalogi ima vedno sveže špecerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga pri Zadrugi državnih železničarjev in pri trdkah Teokarovič.

Širite z adružno misel med svojimi tovariši!